

UNITAT 14: PLA DE TREBALL

• Què han de saber els companys?

Com justificaríeu què...

1. El valencià i el català siguin la mateixa llengua?

D'entrada, un catalanoparlant i un valencianoparlant s'entenen. Això demostra que és la mateixa llengua, però en varietats diferents.

El valencià es el segon gran dialecte català en extensió territorial i en població.

El terme de llengua valenciana té el seu origen al segle XV, quan Catalunya va patir una de les seves pitjors crisis culturals, econòmiques i demogràfiques de la seva historia. València en canvi, va viure una de les seves etapes més esplendoroses en l'àmbit cultural i econòmic. Cap al final del segle, aquestes diferències van quallar en la consolidació d'una doble denominació per a l'idioma. Tot i que els estrangers continuaven identificant la llengua catalana amb València, allà es va anar fent freqüent el nom de "llengua valenciana".

Les característiques més rellevants d'aquest dialecte són les següents:

- Fonètica: La pronunciació de la r final (*ferrer*) i de totes dues consonants en els mots acabats en -nt, lt, ng, etc (*solament, salt, sang*).
- Morfologia: La terminació de la primera persona del singular del present indicatiu és e segons les conjugacions (*cante*). Les terminacions en -ara, -era o -ira del pretèrit imperfet de subjuntiu (*cantara, perdera o dormirà*).
- Sintaxi: Algunes particularitats com ara l'ordre complement indirecte + complement directe en les combinacions de pronoms febles (*li'l portaré per l'hi portaré*).
- Lèxic: Abundants mots específics, com *àvia* (aigua), *vesprada* (tarda), *creïlla* (patata) i expressions com *a poqueta nit*, referida al començament de fer-se fosc.

Totes aquestes característiques només posen de manifest que tot i la variació lingüística, la conclusió és que són la mateixa llengua ja que un ciutadà català i un altre de valencià es poden entendre entre ells.

Si per cada varietat geogràfica de l'idioma es creessin nous idiomes, al Estats Units no es parlaria anglès o a Argentina no es parlaria castellà.

2. Alguns defensin el reconeixement dels Països Catalans?

Per defensar el reconeixement del Països Catalans, caldria començar explicant que són: són els territoris que comparteixen la mateixa llengua, cultura i història.

La territorialitat d'aquests Països Catalans seria la següent:

-Catalunya Nord, amb capital a Perpinyà.

-Andorra, l'únic estat que té com a llengua oficial el català.

Dintre del estat espanyol:

-Principat de Catalunya

-Franja de Ponent

-País Valencià

-Illes Balears i Pitiüses

-l'Alguer

Actualment la llengua pròpia dels Països Catalans és parlada per unes 7 milions de persones que representen el 60% dels habitants. Val a dir que el primer text antic escrit en català data de l'any 1171 i els primers parlants d'aquesta llengua se situen en el segles V i VIII.

Com a bandera, val a dir que la oficial és la senyera quadribarrada i com a himne, al Principat de Catalunya és *Els segadors*, i a la illa de Mallorca *Sa balanguera*.

Per tant, n'hi ha de molts fonaments com per defensar el reconeixement dels Països Catalans.

3. La llengua pròpia de Catalunya sigui el català?

Primerament, haurien de conèixer què és l'Estatut d'Autonomia i també què són les varietats dialectals.

Comentari [MSOffice1]: Això és tema de debat

4. Una néta preguntant a l'àvia el significat d'alguna frase feta?

En parlar dels tipus de llengua segons els usuaris ens hem centrat en la varietat històrica tenint en compte l'evolució de la llengua al llarg del temps.

Cal que tinguem present, però, que també podem observar diferències només comparant la manera de parlar dels joves amb la de la gent gran: és el tipus de varietat històrica anomenada generacional.

Així, al costat de les diverses varietats històriques que han marcat estadis successius de l'evolució de la llengua, vist des d'una òptica més immediata, en un mateix període de temps i en una mateixa comunitat es noten diferències o varietats generacionals entre les persones adultes i les persones més joves.

És possible que el mot *suara*, l'expressió *com hi ha món* per indicar sorpresa, o un bon grapat de frases fetes i refranys siguin usats amb naturalitat i fluïdesa per un avi i, en canvi, siguin gairebé desconeguts per una persona més jove.

Aquestes diferències poden anar d'acord amb l'evolució de la llengua o poden ser degudes a la recerca de senyals d'identitat lingüística d'alguns grups com el dels joves: l'ús de mots com *guai*, *molar*, *anar col·locat*, *xurri...* expressa clarament unes notes distintives des del punt de vista generacional.

Hem de remarcar que, tal com ho hem fet quan hem parlat de l'argot, actualment la influència del castellà és molt forta i que la major part de mots i expressions que caracteritzen el llenguatge de les generacions joves prové íntegrament d'aquesta llengua (*al·lucinar*, *apalancar-se*, *obrir-se*, *tope*).

• Com ho poden saber? (Quins exercicis o material recomaneu)

1.

A Internet hi ha força informació sobre el tema:

- http://ca.wikipedia.org/wiki/Denominacions_de_la_llengua_catalana
- LLENGUA CATALANA 2. LA GALERA. Primera edició 2008.

2.

Buscant informació per poder entendre exactament a que ens referim quan parlem de "Països Catalans". Recomanaria llegir aquest enllaç.

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0048266

3.

A internet hi ha diversos enllaços que faciliten aquests coneixements:

- Història de la llengua catalana:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Hist%C3%B2ria_de_la_llengua_catalana

- Estatut d'Autonomia: <http://www.gencat.cat/generalitat/cat/estatut/>

- Varietats dialectals: http://ca.wikipedia.org/wiki/Dialectes_del_catal%C3%A0

4.

A Internet hi ha diversos enllaços que els pot ajudar en la seva recerca:

- Consorci per a la normalització lingüística:

<http://blocs.cpnl.cat/nivellcalonge/files/2010/12/Marc-socioling%C3%BC%C3%ADstic-Nivell-Sufici%C3%A8ncia.pdf>

- *Curs de llengua catalana: NIVELL D.* CASTELLNOU. Edició: octubre de 2005.

• Per comprovar si han assolit aquest contingut, què han de fer?

1.

Entrar a l'enllaç següent i si és possible, aconseguir una edició del llibre proposat per tal de començar a veure totes les característiques del dialecte valencià i poder observar els diversos motius que justifiquen que el valencià estigui considerat com la mateixa llengua que el català. Per buscar informació més concreta dels inicis del valencià i de les seves característiques lingüístiques, anar a les pàgines 32, 80 i 81 del llibre esmentat.

2.

Sota el meu punt de vista, no és necessari res més que entendre el perquè alguns defensen el reconeixement dels Països Catalans, llegint l'article.

3.

Compartir amb els companys del grup el seu exercici, per exemple.

4.

Han d'entrar en aquests enllaços i prendre consciència de les diferents varietats socials de la llengua catalana, dins del marc sociolingüístic i històric de la llengua. Igualment no es tracta de comprovar si s'ha assolit o no aquest contingut, però en tot cas, es poden llegir alguns dels textos que podem trobar al llibre abans esmentat (pàg.179. ex. 42) i classificar-los segons els registres més adients.

Comentari [MSOffice2]: Les hem d'anar treballant d'una en una. Ara la pregunta era per entendre el concepte de "llengua" i "dialecte"

- **Què han de fer en cas que no superin el repte?**

1.

Tornar a llegir les diverses fonts e informacions exposades i si no s'arriba a una solució, buscar ajuda en altres professionals sobre el tema.

2.

Jo crec que aquest repte no es tracta de superar-lo o no, simplement que indiferentment de les creences particulars de cadascú, poder entendre el perquè es pot defensar aquest reconeixement

3.

Intentar-ho de nou?!

4.

Aprendre exhaustivament les característiques de cada registre i analitzar altres textos.